

Pongrácz Karol (1872-1930) :

Slovenský maliar. Venoval sa predovšetkým krajinomalbe. Získal Veľkú zlatú medailu na Medzinárodnej výstave výtvarného umenia.

Karol Pongrácz sa narodil 30.8.1872 v Sotinej pri Senici. Pochádzal z rodiny kráľovského notára v Nitre. Po maturite na Piaristickom gymnáziu v Nitre študoval na Vysokej škole technickej v Budapešti. Výtvarné vzdelanie získal na AVU v Mníchove, Deutenhofene, Paríži a v Ríme. Neskôr absolvoval doplnkové štúdium u Simona Hollósyho v Budapešti. Pravidelne vystavoval doma i v zahraničí. Od začiatku sa etabloval ako krajinár a jeho záujem sa sústreďoval na tzv. intímnu krajinu a panoramatické pohľady s prírodnými a mestskými motívmi. Jeho výtvarný názor sa rozvíjal v tesnej spätosti s plenérovou maľbou luministického typu podľa príkladu francúzskych barbizoncov. No priťahovali ho aj dokumentárne pohľady na významné historické dominanty a mestské celky. Namaľoval tak napr. Oravský zámok, Strečno, Podhradie pri Prievidzi, Železnú bránu na Dunaji... Známe sú jeho scenérie z Nitry a okolia, zaznamenané v rôznych ročných obdobiach. Maliar ich namaľoval počas dlhoročného pôsobenia v Nitre, kde si zriadil ateliér na Zobore. V roku 1896 získal Veľkú zlatú medailu na Medzinárodnej výstave výtvarného umenia v Budapešti a v roku 1914 sa uskutočnila umelcova samostatná výstava v Moskve, ktorá vzbudila obdiv zo strany odborných kruhov i širokej verejnosti. Jeho diela sa nachádzajú v zbierkach viacerých európskych múzeí a tvoria súčasť stálych expozícií Maďarskej národnej galérie v Budapešti.